

Nezmysel voziť zemiaky, keď doma máme vlastné

Slovenskí pestovatelia zemiakov upozorňujú na veľký paradox týchto dní: hoci je sezóna zemiakov v plnom prúde, v obchodoch sa vo veľkom predávajú aj dovozové zemiaky. Pritom domáci pestovatelia vedia slovenskými zemiakmi zásobovať trh až do Vianoc - a to bez nutnosti zvýšeného importu produkcie zo zahraničia. Vyzývajú preto spotrebiteľov, aby čo najviac nakupovali zemiaky zo slovenskej produkcie.

Slováci v tomto roku pestujú zemiaky na výmere presahujúcej 5300 ha. Klimatické zmeny a výkyvy počasia pocítili pestovatelia najmä počas leta, keď vysoké teploty a chýbajúca vlaha brzdili rast zemiakov. Poľnohospodári vhodne nastavenými závlahami nakoniec tieto nástrahy prekonali a už niekoľko týždňov zemiaky zbierajú. Paradoxne, hoci sa im podarilo vypestovať kvalitnú slovenskú úrodu, majú teraz problémy s jej predajom. V obchodoch sa totiž vo veľkom ponúkajú aj zemiaky z dovozu. Aktuálne čísla Štatistického úradu uvádzajú, že v máji sa k nám najviac dovážali zemiaky z Francúzska (za takmer 900 tisíc eur), Nemecka (dovoz za 380 tis. eur), Grécka (dovoz za 256 tisíc eur) a Českej republiky (dovoz za 254 tisíc eur). Celkový dovoz zemiakov od januára do mája tohto roka bol v hodnote presahujúcej 11 mil. eur.

„Zemiaky zo slovenskej produkcie ešte nie sú vhodné na uskladnenie. Svojou prvotriednou kvalitou a čerstvosťou sú určené na priamy predaj. Aj preto sú naši pestovatelia zo súčasnej situácie nervózni. Svoju úrodu potrebujú predat' a nie sa pozerat', ako sa v obchodoch hromadí produkcia aj z európskych krajín. Chcú zabrániť situácii z minulosti, keď síce zemiaky vypestovali, ale reálne ich nevedeli predat', a tak im časť produkcie nakoniec zhnila v skladoch. Problémom s odbytom chcú zabrániť či už veľkí alebo aj malí pestovatelia,“ hovorí podpredseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Miroslav Štefček.

Navyše, v prípade uprednostnenia domácej výroby sa bavíme aj o tak žiadanej zelenej karte pre poľnohospodárstvo – domáca produkcia bude vždy ekologickejšia, keďže odpadajú náklady na stovky až tisíce kilometrov dlhú dopravu a produkciu CO₂ do krajiny, v ktorej sa cudzie zemiaky nakoniec predajú. Poľnohospodári preto apelujú aj na zákazníkov, aby uprednostňovali domácu kvalitu a do nákupných košíkov vkladali slovenské zemiaky z novej úrody.

Zemiaky sú pritom komoditou, ktorú naši producenti vedia a chcú pestovať. Pri predpokladanej výsadbe 5 350 ha by sa celková produkcia zemiakov mohla v tomto roku pohybovať v rozmedzí 120 tisíc až 147 tisíc ton. Oproti sezóne 2019/2020 (166 195 t) by to predstavovalo pokles o 11,52 % až 27,87 %.

Naša sebestačnosť v produkcii zemiakov sa nachádza pod 50%. Aj zvýšeným predajom slovenských zemiakov počas sezóny, keď sú dostupné, sa môže potravinová sebestačnosť krajiny v tejto plodine zvýšiť. Domácich pestovateľov bude viac motivovať k pestovaniu zemiakov a investovaniu do techniky, technológií a skladov, keď budú vidieť, že o ich zdravú a kvalitnú úrodu majú Slováci záujem.